

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

ZAWIADOMIENIE KOMISJI

Wytyczne dla podmiotów gospodarczych i organów nadzoru rynku dotyczące praktycznego wdrażania art. 4 rozporządzenia (UE) 2019/1020 w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów**(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2021/C 100/01)

1. WPROWADZENIE

Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów ⁽¹⁾ (zwanym dalej „rozporządzeniem”) wprowadzono kompleksowe ramy służące ochronie konsumentów przed produktami niebezpiecznymi i niezgodnymi z wymaganiami oraz zapewnieniu podmiotom gospodarczym równych warunków działania.

Dzięki jednolitemu rynkowi UE podmioty gospodarcze mają dostęp do konsumentów i innych użytkowników końcowych we wszystkich państwach członkowskich pod warunkiem, że zarówno oni, jak i ich produkty spełniają wymogi prawne UE mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa, efektywności środowiskowej i innych interesów publicznych. Organy nadzoru rynku i organy odpowiedzialne za kontrole produktów wprowadzanych na rynek UE ⁽²⁾ („organy graniczne”) muszą sprawdzać i egzekwować te wymogi. Może to być trudne, zwłaszcza w przypadku sprzedaży na odległość.

Nowe przepisy dotyczące nadzoru rynku i zgodności produktów powinny zapewnić zgodność z wymogami. Pomagają one w tworzeniu równych warunków działania, tj. chronią przed nieuczciwą konkurencją przedsiębiorstwa wytwarzające produkty zgodne z wymogami. Ponadto pozwalają organom nadzoru rynku uniknąć ponoszenia nadmiernych kosztów związanych z postępowaniami.

Niniejsze wytyczne dotyczą wdrożenia kluczowego przepisu rozporządzenia: art. 4, w którym przedstawiono „[z]adania podmiotów gospodarczych dotyczące produktów objętych niektórymi przepisami unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego” (zob. sekcja 6). W art. 4 wymaga się zasadniczo, aby w przypadku niektórych produktów wprowadzanych do obrotu w UE istniał w UE podmiot gospodarczy, który na żądanie organów dostarczy im informacje lub podejmie określone działania. Wymóg ten będzie miał zastosowanie od dnia 16 lipca 2021 r. (art. 44 rozporządzenia).

Niniejsze wytyczne zawierają wskazówki, w jaki sposób podmioty gospodarcze powinny wdrażać art. 4:

- w sekcji 2 wyjaśniono ich **zakres** oraz wskazano, **który podmiot gospodarczy** powinien działać jako podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, w odniesieniu do danego produktu,
- w sekcji 3 wyjaśniono, na czym polegają **zadania** podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, oraz
- w sekcji 4 podano więcej szczegółowych informacji na temat **praktycznego zastosowania** art. 4 w zależności od rodzaju podmiotu gospodarczego działającego jako podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4.

Ponadto w sekcji 5 określono, w jaki sposób **organy nadzoru rynku i organy graniczne** mogą wykorzystać ten wymóg w praktyce, ponieważ celem art. 4 jest ułatwienie pracy tym organom.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniające dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 1).

⁽²⁾ Tj. organy wyznaczone przez państwa członkowskie zgodnie z art. 25 ust. 1 rozporządzenia.

Niniejsze wytyczne mają pomóc podmiotom gospodarczym i organom oraz ułatwić spójne wdrażanie. Dotyczą one wyłącznie wdrożenia art. 4 i nie mają zastosowania do nieobjętych nim przepisów UE dotyczących produktów, w których mogą być nakładane podobne, lecz odmienne wymogi ⁽³⁾. Odnoszą się do wymogów wynikających z unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego, obowiązujących w dniu przyjęcia niniejszych wytycznych. Kompleksowe wytyczne dotyczące unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego są dostępne w *Niebieskim przewodniku*, do którego odnoszą się niniejsze wytyczne ⁽⁴⁾. Komisja zaktualizuje te wytyczne w świetle dalszych zmian legislacyjnych w innych obszarach, na przykład w celu uwzględnienia aktu o usługach cyfrowych ⁽⁵⁾.

Niniejszy dokument ma wyłącznie charakter wytycznych – moc prawną ma tylko tekst samego rozporządzenia. Wytyczne odzwierciedlają opinie Komisji Europejskiej i jako takie nie są prawnie wiążące. Wiążąca interpretacja przepisów UE leży w wyłącznej kompetencji Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Opinie przedstawione w niniejszych wytycznych nie mogą przesądzać o stanowisku, jakie Komisja może zająć przed Trybunałem Sprawiedliwości. Komisja Europejska ani nikt działający w jej imieniu nie ponosi odpowiedzialności za wykorzystanie poniższych informacji.

2. ZAKRES I STOSOWANIE

2.1. Zakres

Podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, jest wymagany, gdy produkt:

- *wchodzi w zakres co najmniej jednej dyrektywy lub jednego rozporządzenia wymienionych w art. 4 ust. 5 lub w zakresie innych przepisów, które zawierają wyraźne odniesienie do art. 4. Te „przepisy sektorowe” obejmują bezpieczeństwo zabawek, sprzętu elektrycznego, urządzeń radiowych, kompatybilność elektromagnetyczną, ograniczanie substancji niebezpiecznych w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, produkty związane z energią („ekoprojekt”), urządzenia gazowe, wyroby budowlane, maszyny, urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń („emisja hałasu przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń”), urządzenia przeznaczone do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej (ATEX), urządzenia ciśnieniowe, proste zbiorniki ciśnieniowe, wyroby pirotechniczne, rekreacyjne jednostki pływające, przyrządy pomiarowe, wagi nieautomatyczne, środki ochrony indywidualnej oraz systemy bezałogowych statków powietrznych ⁽⁶⁾ („dronów”) ⁽⁷⁾, oraz*
- *jest wprowadzany do obrotu w UE ⁽⁸⁾ – tj. udostępniany (dostarczany w celu dystrybucji, konsumpcji lub używania na rynku UE w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie) po raz pierwszy na rynku Unii ⁽⁹⁾ – w dniu 16 lipca 2021 r. lub po tej dacie (art. 4 ust. 1 i art. 44 rozporządzenia). Produkty oferowane do sprzedaży online lub za pomocą innych sposobów sprzedaży na odległość należy uznać za udostępnione na rynku, jeżeli oferta sprzedaży skierowana jest do użytkowników końcowych w Unii. Oferta sprzedaży jest uznawana za skierowaną do użytkowników końcowych w Unii, jeżeli odpowiedni podmiot gospodarczy w jakikolwiek sposób kieruje swoją działalność do państwa członkowskiego (art. 6 rozporządzenia) (ustala się to indywidualnie dla poszczególnych przypadków, biorąc pod uwagę istotne czynniki, takie jak obszary geograficzne, do których możliwa jest wysyłka, język lub języki używane do sformułowania oferty lub składania zamówień, sposoby płatności itp. ⁽¹⁰⁾).*

Zatem podmiot gospodarczy, który zamierza wprowadzić do obrotu w UE produkt objęty art. 4 w dniu 16 lipca 2021 r. lub po tej dacie, musi najpierw zapewnić, aby w UE istniał podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4. W przeciwnym razie produkty takie nie będą mogły być wprowadzone do obrotu w UE w dniu 16 lipca 2021 r. lub po tej dacie.

⁽³⁾ Np. do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/90/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie wyposażenia morskiego i uchylającej dyrektywę Rady 96/98/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 146), w której w art. 13 wymaga się od producentów niemających siedziby w UE wyznaczenia upoważnionego przedstawiciela, oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych (Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 59), w którym w art. 4 wymaga się wyznaczenia osoby odpowiedzialnej w UE. Te dokumenty nie są objęte art. 4 ani niniejszymi wytycznymi.

⁽⁴⁾ Zawiadomienie Komisji – *Niebieski przewodnik – wdrażanie unijnych przepisów dotyczących produktów 2016* (Dz.U. C 272 z 26.7.2016, s. 1) lub dokument stanowiący jego kontynuację.

⁽⁵⁾ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych) i zmieniającego dyrektywę 2000/31/WE (COM(2020) 825 z 15.12.2020).

⁽⁶⁾ Jak określono w art. 5 ust. 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/945 z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie systemów bezałogowych statków powietrznych oraz operatorów systemów bezałogowych statków powietrznych z państw trzecich (Dz.U. L 152 z 11.6.2019, s. 1).

⁽⁷⁾ Informacje o tym, które dyrektywy lub rozporządzenia mogą mieć zastosowanie do danego produktu, są dostępne za pośrednictwem portalu Your Europe; https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/compliance/identifying-product-requirements/index_pl.htm

⁽⁸⁾ Zakres geograficzny może zostać rozszerzony – np. po włączeniu rozporządzenia do załączników do Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym obejmie ono Islandię, Liechtenstein i Norwegię.

⁽⁹⁾ Zob. definicje 1 i 2 w art. 3 rozporządzenia.

⁽¹⁰⁾ Motyw 15 rozporządzenia. Więcej szczegółowych informacji na temat wprowadzania do obrotu (np. w odniesieniu do terminów, w tym w przypadku produktów, których produkcji nie zakończono jeszcze w momencie składania oferty, oraz produktów przeznaczonych na targi handlowe) można znaleźć w *Niebieskim przewodniku*.

2.2. Określenie podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4

W roli podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, mogą występować cztery rodzaje podmiotów gospodarczych:

- producent ⁽¹¹⁾ mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii,
- importer ⁽¹²⁾ (z definicji mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w UE), jeżeli producent nie ma miejsca zamieszkania ani siedziby w Unii,
- upoważniony przedstawiciel ⁽¹³⁾ (z definicji mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w UE), który posiada pisemne upoważnienie wystawione przez producenta wyznaczające danego upoważnionego przedstawiciela do wykonywania zadań określonych w art. 4 ust. 3 w imieniu producenta,
- dostawca usług realizacji zamówień ⁽¹⁴⁾ mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w UE, jeżeli ani producent, importer ani upoważniony przedstawiciel nie ma miejsca zamieszkania ani siedziby w Unii.

Sekcja 4 zawiera szczegółowe informacje na temat roli tych podmiotów gospodarczych w ramach przepisów sektorowych oraz ich związku z zadaniami na podstawie art. 4.

To, jaki podmiot gospodarczy pełni rolę podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, zależy w szczególności od łańcucha dostaw. Ramka 1 zawiera krótkie wskazówki na ten temat, po których następują dalsze wyjaśnienia.

⁽¹¹⁾ W art. 3 pkt 8 rozporządzenia określono go jako „każdą osobę fizyczną lub prawną, która wytwarza produkt lub która zleca zaprojektowanie lub wytworzenie produktu i sprzedaje ten produkt pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym”.

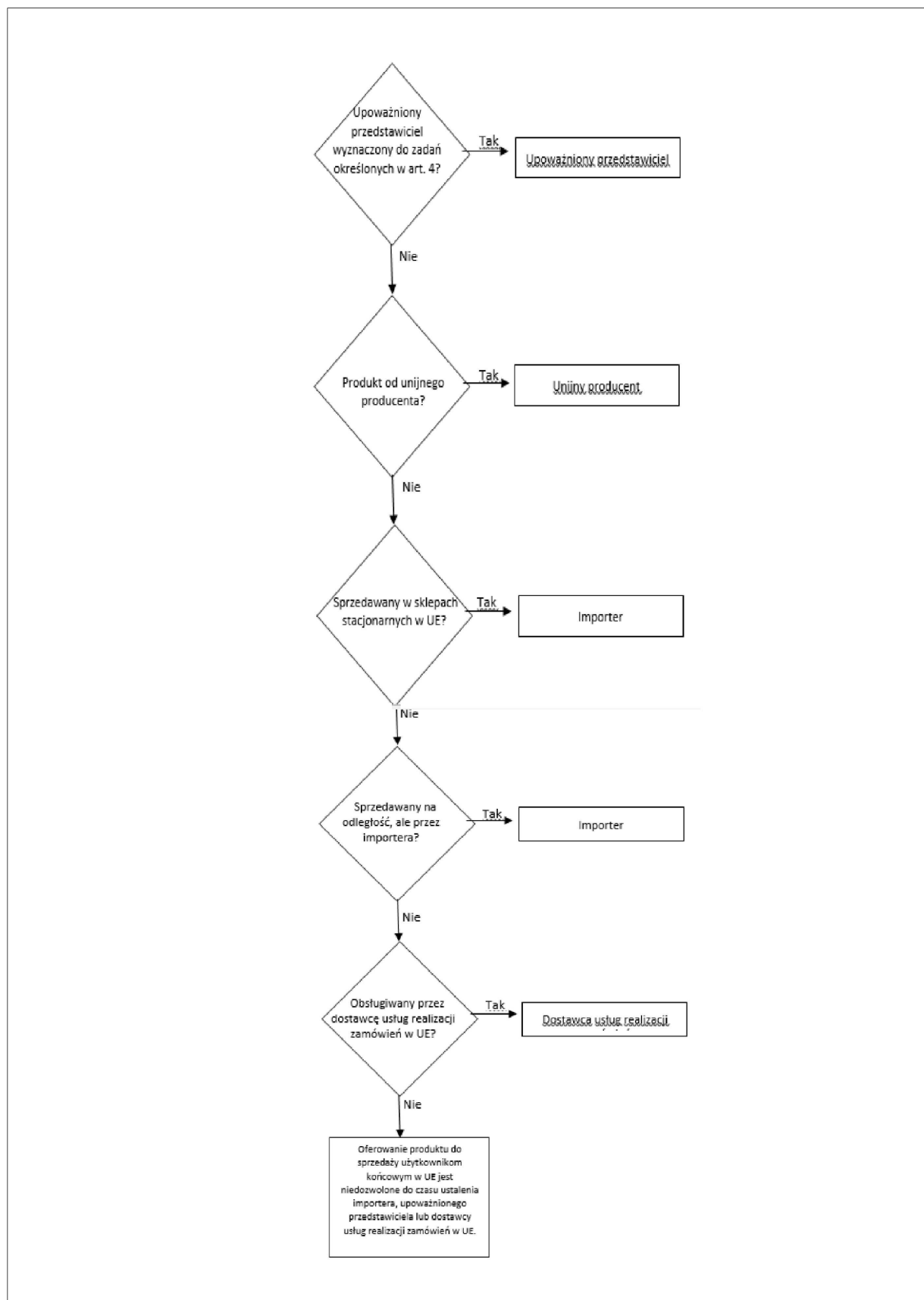
⁽¹²⁾ W art. 3 pkt 9 rozporządzenia określono go jako „każdą osobę fizyczną lub prawną, która ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii i wprowadza do obrotu w Unii produkt pochodzący z państwa trzeciego”.

⁽¹³⁾ W art. 3 pkt 12 rozporządzenia określono go jako „każdą osobę fizyczną lub prawną, która ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii i otrzymała od producenta pisemne upoważnienie do występowania w jego imieniu w zakresie określonych zadań w odniesieniu do obowiązków producenta wynikających z właściwego unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego lub wymagań niniejszego rozporządzenia”.

⁽¹⁴⁾ W art. 3 pkt 11 rozporządzenia określono go jako „każdą osobę fizyczną lub prawną, która świadczy, w ramach działalności handlowej, co najmniej dwie z następujących usług: magazynuje, pakuje, adresuje i wysyła produkty, nie będąc ich właścicielem, z wyjątkiem usług pocztowych zdefiniowanych w art. 2 pkt 1 dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, usług doręczania paczek zdefiniowanych w art. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 oraz wszelkich innych usług pocztowych lub usług transportu towarów”.

Ramka 1

Podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, w różnych łańcuchach dostaw

Krok 1: Jeżeli producent (mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w UE albo nie) upoważnił na piśmie **upoważnionego przedstawiciela** do wykonania określonych zadań na podstawie art. 4, przedstawiciel ten jest podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4. W innych przypadkach zależy to od łańcucha dostaw.

Krok 2: Produkty producentów mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w UE sprzedawane zarówno online, jak i w sklepach stacjonarnych, zasadniczo wprowadza do obrotu unijny producent ⁽¹⁵⁾. W przypadku tego rodzaju produktów podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4, jest **unijny producent** (chyba że wyznaczył on upoważnionego przedstawiciela do celów wykonania zadań określonych w art. 4).

Krok 3: Produkty wytwarzane przez producentów mających miejsce zamieszkania lub siedzibę poza UE sprzedawane w sklepach stacjonarnych w UE zasadniczo są wprowadzane do obrotu w UE przez importera ⁽¹⁶⁾. W przypadku tego typu produktów podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4, jest **importer** (chyba że producent wyznaczył upoważnionego przedstawiciela do celów wykonania zadań określonych w art. 4). W sekcji 4.2 wyjaśniono, co dzieje się, jeżeli przywozem tego samego typu produktu zajmuje się wielu importerów.

Krok 4: W przypadku produktów wytwarzanych przez producentów mających miejsce zamieszkania lub siedzibę poza UE i oferowanych do sprzedaży online (lub w ramach innego rodzaju sprzedaży na odległość) może również występować importer, który np. sam oferuje dany produkt do sprzedaży online lub sprzedaje produkt dystrybutorowi, który zajmuje się tego typu sprzedażą.

Krok 5: Jeżeli nie ma importera, a *obsługą produktu zajmuje się dostawca usług realizacji zamówień mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w UE*, wówczas taki **dostawca usług realizacji zamówień** ma status podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4 (chyba że producent wyznaczył upoważnionego przedstawiciela do celów wykonania zadań określonych w art. 4). W przeciwieństwie do importerów i upoważnionych przedstawicieli dostawcy usług realizacji zamówień nie są automatycznie formalnie powiązani z producentem, co umożliwiłoby im wykonywanie zadań podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4. Z tego względu tacy dostawcy będą musieli dokonać ustaleń z podmiotami gospodarczymi, na rzecz których świadczą usługi realizacji zamówień, („klientami”), które to ustalenia mają im zagwarantować, że w pierwszej kolejności otrzymają od klienta, lub bezpośrednio od producenta, środki na spełnienie obowiązków podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4 (zob. sekcja 4.4).

Krok 6: Jeżeli *dany produkt jest sprowadzany spoza UE i przekazywany bezpośrednio użytkownikowi końcowemu w UE*, a **upoważniony przedstawiciel** otrzymał pisemne upoważnienie do wykonywania konkretnych zadań określonych w art. 4, wówczas podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4, jest taki upoważniony przedstawiciel. Jeżeli producent nie wyznaczył upoważnionego przedstawiciela, danego produktu nie można oferować do sprzedaży użytkownikom końcowym w UE. Podmiot gospodarczy zamierzający oferować dany produkt do sprzedaży ⁽¹⁷⁾ użytkownikom końcowym w UE będzie musiał zapewnić, aby producent wyznaczył upoważnionego przedstawiciela do celów obsługi danego produktu (zob. ramka 2).

⁽¹⁵⁾ W art. 3 rozporządzenia określono producenta jako „każdą osobę fizyczną lub prawną, która wytwarza produkt lub która zleca zaprojektowanie lub wytworzenie produktu i sprzedaje ten produkt pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym”. Importera określono jako „każdą osobę fizyczną lub prawną, która ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii i wprowadza do obrotu w Unii produkt pochodzący z państwa trzeciego”. Wynika z tego, że jeżeli dany produkt jest wytwarzany poza UE, ale przedsiębiorstwo zlokalizowane w UE wprowadza ten produkt do obrotu pod własną nazwą lub znakiem towarowym, wówczas takie przedsiębiorstwo uznaje się za producenta. Co więcej, jeżeli ten producent wprowadza dany produkt do obrotu w UE, wówczas w rozumieniu rozporządzenia nie istnieje „importer”, nawet jeżeli faktycznie przywozem tego produktu zajmuje się inne przedsiębiorstwo.

⁽¹⁶⁾ Chyba że proces wytwarzania ma miejsce w UE, chociaż producent nie ma miejsca zamieszkania ani siedziby w Unii. W takiej sytuacji nie istnieje ani unijny producent ani importer, w związku z czym podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4, może być jedynie upoważniony przedstawiciel lub dostawca usług realizacji zamówień.

⁽¹⁷⁾ Nie należy mylić z podmiotem, który jedynie odpowiada za hosting oferty na sprzedaż online. Aby uzyskać więcej informacji na temat takich podmiotów, zob. sekcja 2.4.

Ramka 2

Sytuacja podmiotu gospodarczego mającego miejsce zamieszkania lub siedzibę poza UE, który zamierza oferować produkty do sprzedaży online unijnym konsumentom lub innym użytkownikom końcowym: Jak ustalić podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4? (przykład)

- Po pierwsze, należy sprawdzić, czy produkt jest przeznaczony na rynek UE i spełnia przepisy UE. W przypadku wątpliwości należy skontaktować się z producentem.
- Jeżeli wszystko się zgadza, należy dowiedzieć się od producenta, czy wyznaczył już upoważnionego przedstawiciela odpowiedzialnego za te produkty.
- Jeżeli tak, należy dopilnować, aby nazwa i dane kontaktowe takiego upoważnionego przedstawiciela zostały wskazane zgodnie z wymogami (zob. sekcja 2.3).
- W przeciwnym razie należy rozważyć (w porozumieniu z producentem) następujące scenariusze:
 - W przypadku zamiaru oferowania produktów do sprzedaży poprzez pośrednika internetowego (zob. sekcja 2.4) – czy taki pośrednik internetowy oferuje usługi upoważnionego przedstawiciela czy usługi realizacji zamówień?
 - Jeżeli dane przedsiębiorstwo prowadzi już sprzedaż produktów, w przypadku których istnieje wymóg wyznaczenia upoważnionego przedstawiciela w UE lub podobnego podmiotu (np. w przypadku kosmetyków, wyrobów medycznych i wyposażenia morskiego), czy taki podmiot byłby zainteresowany pełnieniem roli upoważnionego przedstawiciela zapewniającego obsługę produktów objętych zakresem stosowania art. 4, oferowanych przez dane przedsiębiorstwo?
 - Czy funkcjonują odpowiednie organizacje gospodarcze, które mają (lub mogą uzyskać) dostęp do informacji na temat istniejących upoważnionych przedstawicieli (gdyż wielu producentów produktów objętych zakresem stosowania art. 4 może już mieć upoważnionego przedstawiciela w UE)?
- Po znalezieniu potencjalnego upoważnionego przedstawiciela należy upewnić się, czy producent upoważnił taki podmiot do wykonywania wymaganych zadań (zob. sekcje 3 i 4.3). Następnie należy dopilnować, aby nazwa i dane kontaktowe takiego przedstawiciela zostały wskazane zgodnie z wymogami (zob. sekcja 2.3).
- Jeżeli w roli podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, ma występować dostawca usług realizacji zamówień, należy dokonać praktycznych ustaleń, w szczególności zapewnić, aby taki podmiot otrzymał deklarację zgodności/deklarację właściwości użytkowych w odniesieniu do danych produktów. Następnie należy dopilnować, aby jego nazwa i dane kontaktowe zostały wskazane zgodnie z wymogami (zob. sekcja 2.3).

2.3. Informacje na temat podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4

Nazwę (lub zarejestrowaną nazwę handlową/zarejestrowany znak towarowy) **i dane kontaktowe** (w tym adres pocztowy) podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, należy podać co najmniej w jednym z następujących miejsc (art. 4 ust. 4 rozporządzenia):

- na produkcie,
- na jego opakowaniu, tj. na opakowaniu handlowym,
- na paczce, tj. na opakowaniu umożliwiającym obsługę i transport produktu,
- w towarzyszącym dokumencie, np. w deklaracji zgodności/deklaracji właściwości użytkowych ⁽¹⁸⁾.

UWAGA: Jeżeli podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4, jest unijny producent lub importer, informacje te są już zwykle wymagane w przepisach sektorowych (zob. sekcja 4). Wymogi te mogą być bardziej restrykcyjne, jeżeli chodzi o miejsce, w którym należy wskazać te informacje – należy ich przestrzegać.

Oprócz adresu pocztowego (zazwyczaj składającego się z nazwy ulicy/numeru skrytki pocztowej, numeru domu, kodu pocztowego i nazwy miejscowości), ale nie zamiast niego, można wskazać **adres strony internetowej**. Warto ponadto podać adres e-mail lub numer telefonu, aby umożliwić szybki kontakt z odpowiednimi organami.

⁽¹⁸⁾ Wskazanie w (elektronicznym) zgłoszeniu celnym nie wystarczy, gdyż dokument ten nie jest fizycznie dołączany do produktu.

Istnieje możliwość wskazania nazw i danych kontaktowych **kilku podmiotów gospodarczych** na produkcie lub w towarzyszących mu dokumentach. Chociaż może nie być wyraźnego wymagania poprzedzenia tych danych określeniami: „manufactured by” („wyprodukowany przez”), „imported by” („importowany przez”), „represented by” („reprezentowany przez”) lub „fulfilled by” („realizowany przez”), niemniej jednak podane informacje nie mogą wprowadzać w błąd organów nadzoru rynku. W przypadku braku wskazania ról pełnionych przez te podmioty przedmiotowe organy będą musiały same ustalić te informacje. Każdy podmiot gospodarczy powinien być w stanie udowodnić, że pełni daną rolę. Nie ma obowiązku tłumaczenia angielskich zwrotów „manufactured by” („wyprodukowany przez”), „imported by” („importowany przez”), „represented by” („reprezentowany przez”) lub „fulfilled by” („realizowany przez”), gdyż uznaje się, że są one łatwo zrozumiałe w całej UE.

Nazwa i dane kontaktowe podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, muszą być wskazane, gdy produkty są zgłaszane **organom celnym** do swobodnego obrotu (art. 26 ust. 1 lit. d) rozporządzenia). W związku z tym, jeżeli dany produkt jest przeznaczony do dopuszczenia do swobodnego obrotu w UE i jeżeli nie przewiduje się jego dalszego przetwarzania po przywozie⁽¹⁹⁾, podmioty gospodarcze spoza UE oferujące produkty do sprzedaży powinny zapewnić, aby wymagane informacje zostały wskazane w sposób opisany powyżej, w razie potrzeby dodając je (lub zlecając ich dodanie) przed wysyłką produktów.

2.4. Produkty sprzedawane poprzez pośredników internetowych

Pośrednik internetowy oferuje usługę handlu elektronicznego, za pośrednictwem której produkty są oferowane do sprzedaży przez wiele podmiotów gospodarczych⁽²⁰⁾. Pośrednik internetowy umożliwia zawieranie transakcji sprzedaży produktów między podmiotami gospodarczymi z jednej strony a użytkownikami końcowymi z drugiej strony.

Art. 4 ma zastosowanie do produktów sprzedawanych poprzez pośredników internetowych.

W artykule tym nie nałożono żadnego szczególnego obowiązku na pośredników internetowych, którzy jedynie świadczą usługi pośrednictwa na rzecz sprzedawców będących osobami trzecimi i są objęci zakresem stosowania art. 2 lit. b) dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²¹⁾. Jeżeli pośrednik internetowy obsługujący ofertę sprzedaży unijnym użytkownikom końcowym produktu objętego zakresem stosowania art. 4, w przypadku którego żaden podmiot nie pełni roli podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4⁽²²⁾, uzyska wiarygodne wiadomości o nielegalnych treściach lub będzie ich świadomy (np. w wyniku wystarczająco precyzyjnego i właściwie uzasadnionego powiadomienia ze strony organu nadzoru rynku), wówczas ten pośrednik internetowy może liczyć na zwolnienie z odpowiedzialności przewidziane w art. 14 ust. 1 dyrektywy 2000/31/WE, jeżeli podejmuje niezwłocznie odpowiednie działania w celu usunięcia lub uniezwolnienia dostępu do informacji, gdy uzyska takie wiadomości lub zostanie o nich powiadomiony.

Jeżeli pośrednik internetowy jest jednocześnie producentem, importerem, upoważnionym przedstawicielem lub dostawcą usług realizacji zamówień, wówczas może on pełnić rolę podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4.

3. ZADANIA PODMIOTU GOSPODARCZEGO, O KTÓRYM MOWA W ART. 4

Niniejsza sekcja klasyfikuje zadania podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, i zawiera wskazówki dotyczące tych zadań. Taki podmiot gospodarczy, szczególnie jeżeli jest nim unijny producent lub importer, może już podlegać obowiązkom określonym w przepisach sektorowych (w zależności od tego, jak został sklasyfikowany), które to obowiązki mogą całkowicie lub częściowo pokrywać się z przedmiotowymi zadaniami (zob. sekcja 4).

Po pierwsze, zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. a) podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, musi wykonać szereg zadań, gdy **rozpoczyna pełnić swoje obowiązki** lub gdy do swojej oferty **wprowadza nowy produkt**:

⁽¹⁹⁾ W motywie 53 rozporządzenia przypomina się, że w myśl art. 220, 254, 256, 257 i 258 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1) produkty wprowadzane na rynek Unii, które wymagają dalszego przetworzenia dla uzyskania zgodności z mającym zastosowanie unijnym prawodawstwem harmonizacyjnym, podlegają odpowiedniej procedurze celnej umożliwiającej ich przetworzenie przez importera.

⁽²⁰⁾ Art. 4 ust. 1 lit. f) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygnięcia sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (rozporządzenie w sprawie ODR w sporach konsumenckich) (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 1) zawiera następującą definicję terminu „pośrednik internetowy”: „usługodawca] zgodnie z definicją zawartą w art. 2 lit. b) dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym), który umożliwia konsumentom i przedsiębiorcom zawieranie online, poprzez stronę rynku internetowego, umów sprzedaży i umów o świadczeniu usług”.

⁽²¹⁾ Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1).

⁽²²⁾ Ma tu zastosowanie pojęcie „bezprawny charakter działalności lub informacji”, o czym jest mowa w art. 14 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2000/31/WE, ponieważ jest to zgodne z art. 4 rozporządzenia.

- zweryfikować sporządzenie deklaracji zgodności/deklaracji właściwości użytkowych i przechowywać tę deklarację – wszystkie przepisy sektorowe wymienione w art. 4 zawierają wymóg sporządzenia takich deklaracji ⁽²³⁾. Jak określono w aktach prawnych wymienionych w art. 4, dokumentację tę należy przechowywać przez 10 lat od wprowadzenia danego produktu do obrotu ⁽²⁴⁾. Jeżeli w odniesieniu do jednego produktu zastosowanie ma więcej niż jeden akt ustawodawczy, sporządza się pojedynczą deklarację z uwzględnieniem wszystkich mających zastosowanie aktów, ⁽²⁵⁾ oraz
- zweryfikować sporządzenie dokumentacji technicznej ⁽²⁶⁾ i zapewnić organom nadzoru rynku dostęp do dokumentacji technicznej na żądanie; jeżeli podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, sam nie przechowuje takiej dokumentacji – sprawdza, czy dokumentacja istnieje, i uzyskuje deklarację producenta, że udostępni tę dokumentację na żądanie podmiotowi gospodarczemu, o którym mowa w art. 4, albo bezpośrednio organom nadzoru rynku (zob. poniżej).

Po drugie, zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. c) i d), jeżeli podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, ma powody, by przypuszczać, że dany produkt stwarza **ryzyko** ⁽²⁷⁾, wówczas musi on:

- poinformować o tym odpowiednie organy nadzoru rynku. Powinien to zrobić w każdym państwie członkowskim, w którym udostępniono produkt ⁽²⁸⁾. Organ te należy również poinformować o podjętych lub planowanych działaniach naprawczych, oraz
- upewnić się, że podjęte zostaną natychmiast niezbędne działania naprawcze w celu usunięcia niezgodności lub – jeżeli nie jest to możliwe – w celu ograniczenia ryzyka (zob. poniżej).

Ponadto zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. a), b) i d) podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, **na żądanie** organu nadzoru rynku musi podjąć określone działania:

- przekazać temu organowi deklarację zgodności/deklarację właściwości użytkowych,
- przekazać temu organowi dokumentację techniczną lub – jeżeli podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, nie przechowuje takiej dokumentacji – zapewnić, aby dokumentacja techniczna została przekazana temu organowi (szczególnie przez producenta),
- przekazać inne informacje i dokumenty konieczne do wykazania zgodności produktu (takie jak na przykład świadectwa i decyzje wydane przez jednostkę notyfikowaną) w języku łatwo zrozumiałym dla tego organu (do uzgodnienia z organem, może to być język inny niż język urzędowy),
- współpracować z tym organem. To, jakie działanie będzie wymagane, będzie zależało od tego, jakich działań zażąda organ zgodnie z zasadą proporcjonalności (art. 14 ust. 2 rozporządzenia), oraz
- upewnić się, że podjęte zostaną natychmiast niezbędne działania naprawcze w celu usunięcia niezgodności z wymaganiami określonymi w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym mającym zastosowanie do danego produktu lub – jeżeli nie jest to możliwe – w celu ograniczenia ryzyka, jakie stwarza dany produkt. Podjęte działania mogą obejmować w stosownych przypadkach zapewnienie zgodności produktu z przepisami, wycofanie produktu z obrotu lub odzyskanie produktu ⁽²⁹⁾. Podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, nie musi samodzielnie podejmować działań naprawczych lub ograniczać ryzyka, jeżeli nie jest do tego zobowiązany na mocy przepisów sektorowych, ale musi zapewnić, aby takie działania zostały podjęte, na przykład zwracając się do producenta o odpowiedź na takie żądanie i sprawdzając, czy producent podjął działanie.

⁽²³⁾ Deklarację własności użytkowych w przypadku wyrobów budowlanych; deklarację zgodności w pozostałych przypadkach.

⁽²⁴⁾ W przepisach dotyczących emisji hałasu przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń oraz maszyn i ekoprojektu określono termin 10 lat od daty produkcji ostatniego egzemplarza maszyny.

⁽²⁵⁾ Art. 5 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu, uchylającej decyzję Rady 93/465/EWG (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 82).

⁽²⁶⁾ Wszystkie przepisy wymienione w art. 4 zawierają wymóg sporządzenia przez producenta dokumentacji technicznej.

⁽²⁷⁾ Zgodnie z art. 3 pkt 19 rozporządzenia „produkt stwarzający ryzyko” oznacza „produkt mogący mieć niekorzystny wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo osób w ujęciu ogólnym, zdrowie i bezpieczeństwo w miejscu pracy, ochronę konsumentów, środowiska, bezpieczeństwa publicznego i innych interesów publicznych chronionych przez obowiązujące unijne prawodawstwo harmonizacyjne, w stopniu wykraczającym poza wpływ uważany za uzasadniony i dopuszczalny w stosunku do zamierzonego celu produktu lub w zwykłych lub dających się racjonalnie przewidzieć warunkach używania produktu, w tym długości okresu jego używania oraz, w stosownych przypadkach, wymagań dotyczących oddania do użytku, instalacji i konserwacji”.

⁽²⁸⁾ Aby uzyskać dane kontaktowe, zob.: https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/market-surveillance/organisation_en

⁽²⁹⁾ Do wariantów tych wyraźnie nawiązano w większości przepisów sektorowych w odniesieniu do producenta i importera. Dalsze ewentualne działania naprawcze wymieniono w art. 16 rozporządzenia.

Podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, powinien podjąć działanie w **rozsądnym terminie** lub w dowolnym terminie określonym przez organy nadzoru rynku. Taki podmiot powinien przedstawić deklarację zgodności/deklarację właściwości użytkowych niezwłocznie, a inne dokumenty w rozsądnym terminie ⁽³⁰⁾.

Jeżeli podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, stwierdzi, że **nie jest w stanie wykonać co najmniej jednego zadania** w wyniku trudnych relacji z producentem ⁽³¹⁾ (np. producent nie odpowiada na żądanie), odpowiednim działaniem następczym byłoby przypomnienie producentowi o jego obowiązkach wynikających z przepisów UE. W przypadku utrzymującego się problemu logiczne było podjęcie przez taki podmiot odpowiednich działań w celu zaprzestania pełnienia roli podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, w odniesieniu do danych produktów w związku z niemożliwością wykonania zadań określonych w art. 4. Innymi słowy, oznacza to:

- w przypadku *importera* – brak możliwości wprowadzenia danych produktów do obrotu,
- w przypadku *upoważnionego przedstawiciela* – możliwość podjęcia próby zakończenia stosunków z producentem,
- w przypadku *dostawcy usług realizacji zamówień* – brak możliwości obsługi danych produktów, tj. ich wysyłki do użytkowników końcowych.

Za niewykonanie zadań określonych art. 4 podmiotowi gospodarczemu, o którym mowa w art. 4, grozi **nałożenie sankcji** ⁽³²⁾. Wszelkie sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające (art. 41 ust. 2 rozporządzenia). Producent nadal odpowiada za zgodność produktu z przepisami sektorowymi i (podobnie jak pozostałe podmioty w łańcuchu dostaw) w dalszym ciągu ciąży na nim wszelkie podjęte przez niego zobowiązanie prawne w zakresie produktów, gwarancji, odpowiedzialności za produkt wadliwy itp. W art. 4 nie nakłada się dodatkowych zobowiązań prawnych w stosunku do konsumentów ani żadnych innych użytkowników końcowych.

4. PRAKTYCZNE KONSEKWENCJE DLA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

Zadania podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, (opisane w art. 4) są takie same niezależnie od rodzaju podmiotu gospodarczego, który je wykonuje, natomiast różnica dotyczy zakresu, w jakim zadania te pokrywają się z innymi zadaniami danego podmiotu gospodarczego wynikającymi z różnych przepisów sektorowych. Wszystkie „obowiązki określone w art. 4” mają zastosowanie niezależnie od wymogów nałożonych na dany podmiot gospodarczy w przepisach sektorowych. Istnieją pewne różnice pomiędzy sektorami, ale większość przepisów ściśle odpowiada wzorcowym przepisom prawnym dotyczącym obowiązków podmiotów gospodarczych ⁽³³⁾. W niniejszej sekcji przedstawiono różnice, które mają wpływ na wykonanie art. 4.

4.1. Producenci mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii

Producent oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która wytwarza produkt lub która zleca zaprojektowanie lub wytworzenie produktu i sprzedaje ten produkt pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym (art. 3 rozporządzenia) ⁽³⁴⁾. Jeżeli dany producent ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w UE, wówczas zasadniczo ma status podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, chyba że wyznaczył upoważnionego przedstawiciela do celów wykonania konkretnych zadań określonych w art. 4.

Na producentach mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii ciąży już obowiązki określone w przepisach sektorowych, które zasadniczo pokrywają się z obowiązkami określonymi w art. 4 ust. 3 lub wykraczają poza te obowiązki. Różnica polega na tym, że – w przeciwieństwie do art. 4 – w przepisach UE dotyczących emisji hałasu przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń oraz maszyn i ekoprojektu na producentów nie nakłada się wyraźnego wymogu informowania organów nadzoru rynku, jeżeli mają powody, by przypuszczać, że dany produkt objęty zakresem stosowania tych przepisów stwarza ryzyko. Producenci mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii i będący podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4, będą jednak do tego zobligowani w przypadku produktów objętych tymi aktami ustawodawczymi.

⁽³⁰⁾ Niektóre przepisy sektorowe (np. przepisy dotyczące bezpieczeństwa zabawek i ekoprojektu) zawierają bardziej szczegółowe przepisy dotyczące terminów, w jakich podmioty gospodarcze muszą przedstawić organom nadzoru rynku określone dokumenty. Przepisy te nadal obowiązują.

⁽³¹⁾ Lub jeżeli dostawca usług realizacji zamówień ma trudności ze względu na problem ze swoim klientem lub problem między swoim klientem a producentem.

⁽³²⁾ Zgodnie z art. 41 ust. 1 rozporządzenia państwa członkowskie muszą ustanowić przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie do naruszeń tego i określonych innych przepisów rozporządzenia.

⁽³³⁾ Określone w decyzji nr 768/2008/WE. Dalsze wytyczne dotyczące obowiązków podmiotów gospodarczych znajdują się w *Niebieskim przewodniku*.

⁽³⁴⁾ Niektóre przepisy sektorowe zawierają inną definicję producenta. W szczególności w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10) pominięto fragment „lub która zleca zaprojektowanie lub wytworzenie produktu”.

Większość przepisów sektorowych zawiera wymóg podania na produkcie nazwy/znaku towarowego i adresu producenta, niemniej jednak:

- w przypadku niektórych sektorów w określonych okolicznościach informacje te można alternatywnie wskazać na opakowaniu lub w towarzyszącym dokumencie,
- przepisy dotyczące ekoprojektu nie zawierają takiego wymogu,
- przepisy dotyczące emisji hałasu przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń oraz maszyn zawierają zamiast tego wymóg wskazania nazwy i adresu w deklaracji zgodności ⁽³⁵⁾ (lub w deklaracji włączenia w przypadku maszyny nieukończonyj ⁽³⁶⁾) i dołączenia deklaracji do produktu ⁽³⁷⁾.

Oznacza to, że w wyjątkowym przypadku, w którym dany produkt jest objęty zakresem stosowania przepisów dotyczących ekoprojektu, ale nie mają do niego zastosowania pozostałe przepisy sektorowe wymienione w art. 4, wówczas zgodnie z art. 4 producenci mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w UE i będący podmiotami gospodarczymi, o którym mowa w art. 4, muszą podjąć dodatkowe działanie polegające na wskazaniu swojej nazwy i danych kontaktowych.

4.2. Importerzy

Importer oznacza osobę fizyczną lub prawną, która ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii i wprowadza do obrotu w Unii produkt pochodzący z państwa trzeciego (art. 3 rozporządzenia). Jeżeli w UE działa importer, wówczas zasadniczo ma on status podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, chyba że producent wyznaczył upoważnionego przedstawiciela do celów wykonania konkretnych zadań określonych w art. 4.

W przepisach sektorowych zasadniczo nakłada się na importerów obowiązki, które pokrywają się z obowiązkami określonymi w art. 4 ust. 3 lub wykraczają poza te obowiązki ⁽³⁸⁾. W tym przypadku różnica również polega na tym, że – w przeciwieństwie do art. 4 – w przepisach UE dotyczących emisji hałasu przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń oraz maszyn i ekoprojektu na importerów nie nakłada się wyraźnego wymogu informowania organów nadzoru rynku, jeżeli mają powody, by przypuszczać, że dany produkt objęty zakresem stosowania tych przepisów stwarza ryzyko. Importerzy produktów objętych zakresem zastosowania tych przepisów i będący podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4, będą jednak do tego zobligowani w przypadku produktów objętych tymi aktami ustawodawczymi.

Przepisy sektorowe dotyczące wskazania nazwy i danych kontaktowych importera na produkcie lub w towarzyszących mu dokumentach w dużej mierze odpowiadają przepisom dotyczącym producenta (zob. powyżej). Oznacza to, że jedynie w wyjątkowych przypadkach zgodnie z art. 4 importer będący podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4, musi podjąć dodatkowe działanie polegające na wskazaniu swojej nazwy i danych kontaktowych.

Jeżeli obsługą tego samego typu produktu zajmuje się kilku importerów, każdy z nich jest podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4, w odniesieniu do egzemplarzy, które wprowadził do obrotu w UE, i będzie musiał zapewnić, aby jego nazwa widniała, zgodnie z wymogami, na tych egzemplarzach lub w towarzyszących im dokumentach. Zasadę tę przewidziano już w sektorowych aktach prawnych w odniesieniu do sytuacji, w których przywozem tego samego typu produktu zajmuje się wielu importerów. Na pojedynczym produkcie powinna zatem zasadniczo widnieć nazwa jedynie właściwego importera.

4.3. Upoważnieni przedstawiciele

Upoważniony przedstawiciel oznacza osobę fizyczną lub prawną, która ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii i otrzymała od producenta pisemne upoważnienie do występowania w jego imieniu w zakresie określonych zadań w odniesieniu do obowiązków producenta wynikających z właściwego unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego lub wymogów rozporządzenia (UE) 2019/1020 (art. 3 rozporządzenia). Jeżeli producent chce, aby upoważniony przedstawiciel występował w charakterze podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, musi on uwzględnić w upoważnieniu wszystkie zadania wymienione w art. 4 ust. 3. Upoważnieni przedstawiciele muszą dysponować odpowiednimi środkami umożliwiającymi im wykonywanie zadań (art. 5 ust. 3 rozporządzenia).

⁽³⁵⁾ Odpowiednio załącznik II do dyrektywy 2000/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń (Dz.U. L 162 z 3.7.2000, s. 1) oraz pkt 1 część A ppkt 1 załącznika II do dyrektywy 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn, zmieniającej dyrektywę 95/16/WE (przekształcenie) (Dz.U. L 157 z 9.6.2006, s. 24).

⁽³⁶⁾ Pkt 1 część B ppkt 1) załącznika II do dyrektywy 2006/42/WE.

⁽³⁷⁾ Odpowiednio art. 4 ust. 1 dyrektywy 2000/14/WE i art. 5 ust. 1 lit. e) dyrektywy 2006/42/WE.

⁽³⁸⁾ W przepisach UE dotyczących emisji hałasu przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń (art. 4 ust. 2 dyrektywy 2000/14/WE) oraz maszyn (art. 2 lit. i) dyrektywy 2006/42/WE) zamiast terminu „importer” użyto określenia „każda osoba wprowadzająca [produkt] do obrotu”.

W przepisach sektorowych często dopuszcza się wyznaczenie upoważnionego przedstawiciela ⁽³⁹⁾. W przypadku skorzystania z tej możliwości taki przedstawiciel zazwyczaj musi być upoważniony przynajmniej do:

- przechowywania deklaracji zgodności/deklaracji właściwości użytkowych i dokumentacji technicznej do dyspozycji krajowych organów nadzoru rynku przez określony okres (zasadniczo przez 10 lat w przypadku przepisów sektorowych wymienionych w art. 4),
- na uzasadniony wniosek właściwego organu krajowego przedstawienia temu organowi wszystkich informacji i dokumentów koniecznych do wykazania zgodności produktu, oraz
- na wniosek właściwych organów krajowych podejmowania z nimi współpracy we wszelkich działaniach ukierunkowanych na usunięcie zagrożeń, jakie stwarzają produkty ⁽⁴⁰⁾ objęte upoważnieniem.

Wyjątki od powyższych wymogów można znaleźć w przepisach dotyczących emisji hałasu przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń oraz maszyn i ekoprojektu, na podstawie których upoważniony przedstawiciel ma inne zadania, które bardziej przypominają zadania producenta.

Jeżeli producent wyznaczył upoważnionego przedstawiciela zgodnie z przepisami sektorowymi i chce, aby taki przedstawiciel występował w charakterze podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, wówczas producent musi dokonać przeglądu upoważnienia w celu zapewnienia, aby obejmowało ono wszystkie zadania wymienione w art. 4 ust. 3. W szczególności może okazać się, że będzie musiał dodać zadania, które przedstawiciel wykonuje, jeżeli ma powody, by uważać, że dany produkt stwarza ryzyko.

Podobnie, jeżeli producent zamierza wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela, aby możliwe było spełnienie przepisów art. 4, i chce wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela w ramach przepisów sektorowych, wówczas będzie musiał sprawdzić, czy w sektorowych aktach prawnych przewidziano zadania wykraczające poza zadania wymagane w art. 4.

Oprócz wykonania zadań wymienionych w art. 4 ust. 3 upoważniony przedstawiciel musi również na żądanie przekazać kopię upoważnienia organom nadzoru rynku w języku Unii określonym przez ten organ (art. 5 ust. 2 rozporządzenia).

Zgodnie z przepisami dotyczącymi emisji hałasu przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń oraz maszyn i wyrobów budowlanych nazwa i dane kontaktowe upoważnionego przedstawiciela muszą być wskazane w deklaracji zgodności/deklaracji właściwości użytkowych ⁽⁴¹⁾, która musi towarzyszyć tym produktom ⁽⁴²⁾. W wielu pozostałych sektorach zgodnie z przepisami producent musi wskazać adres do kontaktu na produkcie lub w towarzyszących mu dokumentach, przy czym można wskazać adres upoważnionego przedstawiciela. Jeżeli na produkcie lub w towarzyszących mu dokumentach nie wskazano jeszcze nazwy ani danych kontaktowych upoważnionego przedstawiciela pełniącego rolę podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, podmiot gospodarczy wprowadzający dany produkt do obrotu w UE powinien zapewnić, aby dodano te informacje zgodnie z wymogami (aby usprawnić proces może zwrócić się do producenta o systematyczne uzupełnianie tych danych).

4.4. Dostawcy usług realizacji zamówień mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii

Dostawca usług realizacji zamówień oznacza osobę fizyczną lub prawną, która świadczy, w ramach działalności handlowej, co najmniej dwie z następujących usług, nie będąc właścicielem związanych z nimi produktów:

- magazynowanie,
- pakowanie,
- adresowanie, oraz
- wysyłanie.

⁽³⁹⁾ Z wyjątkiem aktów prawnych dotyczących wyrobów pirotechnicznych. Na podstawie art. 4 i 5 rozporządzenia można jednak wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela do celów obsługi wyrobów pirotechnicznych. W takiej sytuacji wykonuje on zadania wymienione w art. 4.

⁽⁴⁰⁾ W przypadku przepisów dotyczących ograniczenia stosowania substancji niebezpiecznych w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym – współpraca we wszystkich działaniach ukierunkowanych na zapewnienie zgodności (art. 8 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 88), a w przypadku przepisów dotyczących dronów – współpraca we wszelkich działaniach zmierzających do usunięcia niezgodności lub zagrożeń dla bezpieczeństwa (art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/945 z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie systemów bezzałogowych statków powietrznych oraz operatorów systemów bezzałogowych statków powietrznych z państw trzecich (Dz.U. L 152 z 11.6.2019, s. 1).

⁽⁴¹⁾ Odpowiednio załącznik II do dyrektywy 2000/14/WE, pkt 1 część A ppkt 1) załącznika II do dyrektywy 2006/42/WE i załącznik III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylającego dyrektywę Rady 89/106/EWG (Dz.U. L 88 z 4.4.2011, s. 5).

⁽⁴²⁾ Odpowiednio art. 4 ust. 1 dyrektywy 2000/14/WE, art. 5 ust. 1 lit. e) dyrektywy 2006/42/WE i art. 7 rozporządzenia (UE) nr 305/2011.

Kwalifikujące się usługi nie obejmują usług pocztowych ⁽⁴³⁾, usług doręczania paczek ⁽⁴⁴⁾ ani żadnych innych usług pocztowych lub usług transportu towarów (art. 3 rozporządzenia).

Dostawcy usług realizacji zamówień zazwyczaj magazynują produkty w UE w celu ich szybkiego dostarczenia unijnym konsumentom lub innym użytkownikom końcowym niezwłocznie po wpłynięciu zamówienia online.- Świadczą oni zatem usługi na rzecz innych podmiotów gospodarczych. Po otrzymaniu zamówienia pakują dany produkt (chyba że jest już odpowiednio zapakowany do transportu), opatrują go adresem dostawy, wysyłają go przekazując do wysyłki dostawcom usług pocztowych, usług doręczania paczek lub usług transportowych albo dostarczają go samodzielnie.

Usługi realizacji zamówień mogą być świadczone na wiele sposobów, ale, tak jak opisano powyżej, wykraczają one poza usługi świadczone przez dostawców usług pocztowych/usług doręczania paczek (tj. usługi rozliczenia, sortowania, transportu i doręczania przesyłek). Jeżeli osoba fizyczna lub prawna świadczy zarówno usługi realizacji zamówień, jak i usługi pocztowe/usługi doręczania paczek lub usługi transportu towarowego, art. 4 może mieć znaczenie wyłącznie w przypadku produktów objętych usługami realizacji zamówień świadczonymi przez tę osobę.

Dostawcy usług realizacji zamówień mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w UE pełnią rolę podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, w odniesieniu do obsługiwanych przez nich produktów, w przypadku których nie istnieje producent, importer ani upoważniony przedstawiciel w UE. Zanim dostawca usług realizacji zamówień zgodzi się świadczyć usługę realizacji zamówień w odniesieniu do danego produktu objętego zakresem stosowania art. 4, powinien on dowiedzieć się od swojego klienta, czy w przypadku tego produktu występuje już w UE jeden z pozostałych rodzajów podmiotu gospodarczego. W przypadku odpowiedzi przeczącej taki dostawca będzie pełnił rolę podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4.

W przepisach sektorowych nie ma mowy o dostawcach usług realizacji zamówień. Z tego względu, występując w roli podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, tacy dostawcy będą musieli dokonać ustaleń ze swoimi klientami, w celu zagwarantowania, że zanim udzielą zgody na świadczenie usługi, otrzymają od klienta, lub bezpośrednio od producenta, środki potrzebne do wypełnienia stosownych obowiązków, w szczególności:

- deklarację zgodności/deklarację właściwości użytkowych dotyczącą danych produktów, oraz
- deklarację współpracy w ramach pomocy w wykonaniu pozostałych zadań, takich jak:
 - przedstawienie dokumentacji technicznej, oraz
 - podejmowanie działań naprawczych na żądanie organów.

Klient powinien zapewnić, aby nazwa i dane kontaktowe dostawcy usług były wskazane na produkcie lub w towarzyszących mu dokumentach, chyba że producent już o to zadbał. Klient może sam to uczynić lub zlecić to zadanie podmiotowi zewnętrznemu, zanim produkt zostanie zgłoszony organom celnym do swobodnego obrotu (zob. sekcja 2.3).

Podobnie jak w przypadku importerów obsługę danego typu produktu może zapewniać wielu dostawców usług realizacji zamówień. Każdy z nich jest podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4, i będzie musiał zapewnić, aby jego nazwa i dane kontaktowe widniały na egzemplarzach, które obsługuje, lub w towarzyszących im dokumentach.

Producent może wyznaczyć dostawcę usług realizacji zamówień na swojego upoważnionego przedstawiciela. W takiej sytuacji dostawców dotyczą również części niniejszych wytycznych dotyczące upoważnionych przedstawicieli.

⁽⁴³⁾ Zgodnie z definicją podaną w art. 2 pkt 1 dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług (Dz.U. L 15 z 21.1.1998, s. 14).

⁽⁴⁴⁾ Zgodnie z definicją podaną w art. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek (Dz.U. L 112 z 2.5.2018, s. 19).

Ramka 3

Jaki jest tryb postępowania w przypadku dostawcy usług realizacji zamówień w UE? (przykład)

Praktyczna lista kontrolna zawiera następujące punkty:

- Dostawca uświadamia swoim aktualnym i potencjalnym klientom, że wszelkie produkty objęte zakresem stosowania art. 4, które sprzedają, muszą mieć związek z podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4. Należy wskazać im art. 4 i niniejsze wytyczne.
- Dostawca wskazuje klientom, że w przypadku, w którym nie istnieje producent, importer ani upoważniony przedstawiciel mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w UE, będzie on pełnić rolę podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4 (lub jeżeli dostawca nie chce pełnić tej roli, musi on wyraźnie to zaznaczyć i wskazać, że klienci nie mogą korzystać z jego usług realizacji zamówień w przypadku takich produktów, chyba że w UE istnieje producent, importer lub upoważniony przedstawiciel).
- Jeżeli klienci chcą, aby dostawca występował w charakterze podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, dostawca powinien sprawdzić, czy nie pełni już tej roli w odniesieniu do tego samego typu produktu w stosunku innego klienta, i jeżeli tak właśnie jest, wówczas dostawca dysponuje już wszystkim, czego potrzebuje. W przeciwnym razie dostawca musi zdecydować, w jakim zakresie sam zorganizuje sobie potrzebne środki, a w jakim zakresie będzie chciał, aby to klient się tym zajął.
- Dostawca powinien powiedzieć klientom, którzy chcą, aby działał w charakterze podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, co muszą zrobić, aby mogli zacząć korzystać z jego usług realizacji zamówień, np. dostarczyć dane kontaktowe producenta, deklarację zgodności/deklarację właściwości użytkowych itp.
- Dostawca powinien poinformować klientów o zakończeniu wszystkich przygotowań do pełnienia roli podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, tak aby mogli oni zacząć oferować produkty na sprzedaż.

5. NADZÓR RYNKU I KONTROLE PRODUKTÓW WPROWADZANYCH NA RYNEK UE**5.1. Nadzór rynku**

Organy nadzoru rynku muszą przeprowadzić odpowiednie kontrole właściwości produktów w wymaganym zakresie (art. 11 ust. 3 rozporządzenia). Podejmując decyzję w sprawie wykonywania kontroli, kontrolowanych typów produktów i zakresu kontroli, organy nadzoru rynku muszą stosować podejście oparte na analizie ryzyka (ibid.) opracowane z myślą o wywarceniu największego wpływu na rynek.

Po podjęciu decyzji w sprawie kontrolowanych produktów może okazać się, że organy te mogą zwrócić się o przedstawienie **dokumentacji zgodności**. Podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, pomaga im zdobyć te informacje, ułatwiając kontakt i współpracę z producentem. Organy nadzoru rynku mogą skontaktować się bezpośrednio z podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4, nawet jeżeli jest znajduje się on w innym państwie członkowskim ⁽⁴⁵⁾. Organy te powinny wyraźnie określić rodzaj dokumentów, których potrzebują, oraz produkty, których dokumenty te mają dotyczyć.

W przypadku sprzedaży online lub innego sposobu sprzedaży na odległość, jeżeli organy nadzoru rynku chcą sprawdzić dokumentację zgodności bez przeprowadzania kontroli produktu lub przed jej przeprowadzeniem, może okazać się, że nie dysponują nazwą i danymi kontaktowymi podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4. W takim przypadku mogą one skontaktować się z podmiotem gospodarczym (zdefiniowanym w art. 3 rozporządzenia) oferującym dany produkt na sprzedaż z prośbą o udzielenie takich informacji ⁽⁴⁶⁾.

Podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, będzie pełnił rolę punktu kontaktowego w celu rozwiązywania **wątpliwości lub problemów** w kwestiach wykraczających poza dokumentację (art. 4 ust. 3 lit. d) rozporządzenia). W takich przypadkach organy powinny jasno określić swoje oczekiwania w stosunku do takiego podmiotu.

⁽⁴⁵⁾ Jeżeli organ nadzoru rynku ma trudności z nawiązaniem takiego kontaktu, może zwrócić się o pomoc do organu w drugim zainteresowanym państwie członkowskim, postępując zgodnie z procedurami i warunkami określonymi w rozdziale VI rozporządzenia.

⁽⁴⁶⁾ Zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia podmioty gospodarcze (zdefiniowane w art. 3) są zobowiązane do współpracy z organami nadzoru rynku w zakresie określonych działań. Motyw 24 rozporządzenia stanowi, że obejmuje to dostarczanie na żądanie organów informacji kontaktowych podmiotu gospodarczego wykonującego zadania dotyczące produktów, które podlegają określonym przepisom unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego, jeżeli dysponuje on takimi informacjami.

Organ nadzoru rynku może skontaktować się z podmiotem gospodarczym, o którym mowa w art. 4, w sprawie istotnej dla producenta, którego produkty są obsługiwane przez ten podmiot gospodarczy, ale niewchodzącej w zakres stosowania art. 4, np. w sprawie dotyczącej przepisów lub produktów nieobjętych zakresem stosowania art. 4. Chociaż w art. 4 nie przewidziano wyraźnie takich żądań, zachęca się podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, do ułatwiania kontaktów między organami a producentami do tych celów.

5.2. Kontrole produktów wprowadzanych na rynek UE

Organy graniczne mają obowiązek przeprowadzania kontroli produktów wprowadzanych do UE. Kontrole te opierają się na analizie ryzyka. Zaleca się, aby w toku kontroli fizycznych produktów objętych zakresem stosowania art. 4 organy graniczne sprawdziły, czy na produkcie lub na jego opakowaniu, paczce lub w towarzyszącym dokumencie wskazano nazwę i dane kontaktowe podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4 (art. 4 ust. 4 rozporządzenia). Jeżeli informacji tych nie wskazano lub jeżeli organy te mają powód, aby sądzić, że z innego względu dany produkt nie spełnia przepisów art. 4⁽⁴⁷⁾, wówczas powinny zawiesić dopuszczenie do swobodnego obrotu, powiadomić organy nadzoru rynku (art. 26 rozporządzenia) i poczekać na ich reakcję.

5.3. Niezgodność z wymaganiami art. 4

Mając na uwadze, że głównym celem art. 4 jest ułatwienie kontroli dokumentów zgodności, brak nazwy i danych kontaktowych podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, stanowi problem, gdyż utrudnia nadzór rynku. Stanowi to ponadto wskazanie, że dany produkt może nie być przeznaczony na rynek UE lub może nie spełniać przepisów UE.

Jeżeli zatem w toku postępowania organy nadzoru rynku ustalą, że nie wskazano nazwy i danych kontaktowych podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, wówczas muszą one zażądać od odpowiedniego podmiotu gospodarczego⁽⁴⁸⁾ podjęcia działań naprawczych. Są też uprawnione do nakładania sankcji (art. 14 ust. 4 lit. i) rozporządzenia).

To samo dotyczy sytuacji, w której na produkcie lub w towarzyszącym mu dokumencie wskazano nazwę i dane kontaktowe podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, ale w toku postępowania organy ustalą, że dane te są fałszywe, np. podany adres nie istnieje lub pod podanym adresem nie ma podanego podmiotu.

Wymaganie wskazania nazwy i danych kontaktowych podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, nie ma stanowić głównego przedmiotu postępowania. Organy nadzoru rynku mogą jednak podjąć określone działania w tym obszarze w kontekście zwiększania świadomości na ten temat, przykładowo w ramach ogólnounijnych wspólnych działań.

Jak wskazano w sekcji 3, na sam podmiot gospodarczy, o którym mowa w art. 4, można nałożyć sankcje, jeżeli nie wypełnia on swoich obowiązków, w szczególności jeżeli nie współpracuje (art. 41 ust. 1 rozporządzenia). Wszelkie sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające (art. 41 ust. 2 rozporządzenia).

⁽⁴⁷⁾ Na przykład jeżeli na produkcie lub w towarzyszącym mu dokumencie wskazano nazwę i dane kontaktowe podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 4, ale w toku kontroli organy ustalą, że dane te są fałszywe, np. podany adres nie istnieje lub pod podanym adresem nie ma podanego podmiotu.

⁽⁴⁸⁾ Zazwyczaj podmiotem tym jest producent (chyba że na przykład inny podmiot gospodarczy wprowadził dane produkty do obrotu w UE, mimo że nie było to zamiarem producenta). Będzie to możliwe jedynie wówczas, gdy można zidentyfikować producenta i ustalić jego dane kontaktowe.

6. TEKST PRZEPISU

Artykuł 4

Zadania podmiotów gospodarczych dotyczące produktów objętych niektórymi przepisami unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego

1. Niezależnie od obowiązków określonych w obowiązującym unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym produkt podlegający prawodawstwu, o którym mowa w ust. 5, można wprowadzić do obrotu, tylko jeżeli istnieje podmiot gospodarczy mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii, który jest odpowiedzialny za zadania określone w ust. 3 w odniesieniu do tego produktu.
2. Do celów niniejszego artykułu podmiot gospodarczy, o którym mowa w ust. 1, oznacza dowolną z następujących osób:
 - a) producenta mającego miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii;
 - b) importera, jeżeli producent nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w Unii;
 - c) upoważnionego przedstawiciela, który posiada pisemne upoważnienie od producenta wyznaczające tego upoważnionego przedstawiciela do wykonywania w imieniu producenta zadań określonych w ust. 3;
 - d) dostawcę usług realizacji zamówień mającego miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii w odniesieniu do produktów obsługiwanych przez niego, jeżeli żaden inny podmiot gospodarczy, o którym mowa w lit. a), b) i c), nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w Unii.
3. Nie naruszając obowiązków podmiotów gospodarczych na mocy mającego zastosowanie unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego, podmiot gospodarczy, o którym mowa w ust. 1, wykonuje następujące zadania:
 - a) jeżeli w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym mającym zastosowanie do produktu przewidziano deklarację zgodności UE lub deklarację właściwości użytkowych i dokumentację techniczną, weryfikuje sporządzenie deklaracji zgodności UE lub deklaracji właściwości użytkowych i dokumentacji technicznej, przechowuje deklarację zgodności lub deklarację właściwości użytkowych do dyspozycji organów nadzoru rynku przez okres wymagany w tym prawodawstwie oraz zapewnia tym organom dostęp do dokumentacji technicznej na żądanie;
 - b) na uzasadniony wniosek organu nadzoru rynku przedstawia temu organowi wszystkie informacje i dokumenty konieczne do wykazania zgodności produktu w języku łatwo zrozumiałym dla tego organu;
 - c) jeżeli ma powody, by przypuszczać, że dany produkt stwarza ryzyko, informuje o tym organy nadzoru rynku;
 - d) podejmuje współpracę z organami nadzoru rynku, w tym, na uzasadniony wniosek, upewniając się, że podjęte zostaną natychmiast niezbędne działania naprawcze w celu usunięcia niezgodności z wymaganiami określonymi w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym mającym zastosowanie do danego produktu lub – jeżeli nie jest to możliwe – w celu ograniczenia ryzyka, jakie stwarza dany produkt, na żądanie organów nadzoru rynku lub z własnej inicjatywy, w przypadku gdy podmiot gospodarczy, o którym mowa w ust. 1, uzna lub ma powody, by uważać, że dany produkt stwarza ryzyko.
4. Nie naruszając odpowiednich obowiązków podmiotów gospodarczych wynikających z mającego zastosowanie unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy oraz dane kontaktowe, w tym adres pocztowy podmiotu gospodarczego, o którym mowa w ust. 1, podaje się na produkcie lub na jego opakowaniu, paczce lub w towarzyszącym dokumencie.
5. Niniejszy artykuł ma zastosowanie wyłącznie do produktów będących przedmiotem rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011, (UE) 2016/425 i (UE) 2016/426 oraz dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/14/WE, 2006/42/WE, 2009/48/WE, 2009/125/WE, 2011/65/UE, 2013/29/UE, 2013/53/UE, 2014/29/UE, 2014/30/UE, 2014/31/UE, 2014/32/UE, 2014/34/UE, 2014/35/UE, 2014/53/UE i 2014/68/UE.